

ÚVODEM	9
1. MIKROBIOLOGIE	11
1.1. Morfologie mikroorganismů	11
1.1.1. Bakterie	12
1.1.2. Viry	12
1.1.3. Bakteriofágy	12
1.1.4. Prvoci	13
1.1.5. Plísně a kvasinky	13
1.2. Základní podmínky pro život mikrobů	13
1.3. Adaptace a rezistence mikrobů	14
1.4. Patogenita mikrobů	14
1.5. Kultivace mikrobů	15
1.6. Mikrobiologická diagnostika	16
1.6.1. Odběr biologického materiálu	17
1.6.2. Hygienické požadavky na manipulaci s biologickým materiálem	19
1.6.3. Interpretace výsledků mikrobiologického vyšetření	20
1.7. Mikrobiální osídlení zdravého člověka	20
1.8. Antibiotika a chemoterapeutika	21
1.8.1. Antibiotika	21
1.8.2. Chemoterapeutika	22
1.8.3. Zjišťování citlivosti na antibiotika a chemoterapeutika	22
1.8.4. Základní zásady léčby antibiotiky a chemoterapeutiky	22
2. IMUNOLOGIE	25
2.1. Význam imunitního systému	25
2.2. Imunita a její druhy	26
2.3. Nespecifická imunita	27
2.4. Specifická imunita	28
2.5. Reakce antigenu a protilátky	29
2.6. Imunoprevence a imunoterapie	29
2.7. Imunitní reakce a chorobné změny	30
3. OBECNÁ EPIDEMIOLOGIE	33
3.1. Infekce a infekční onemocnění	33
3.2. Výskyt infekčního onemocnění	34
3.3. Proces šíření nákazy	35
3.3.1. Zdroj nákazy	35
3.3.2. Přenos nákazy	36

	Mechanismus přenosu mikrobů	36
	Cesta přenosu nákazy	37
3.3.3.	Vnímavý jedinec	40
3.4.	Protiepidemická opatření	40
3.4.1.	Preventivní protiepidemická opatření	41
3.4.2.	Represivní protiepidemická opatření	41
3.5.	Eliminace zdroje nákazy	41
	Diagnostika, izolace a léčba nemocných	42
	Hlášení infekční nemoci	42
	Aktivní vyhledávání nemocných a podezřelých z nemoci v ohnisku nákazy	42
	Karanténa a zdravotní dohled u osob podezřelých z nákazy	42
	Profylaktické podání protilátek	43
3.6.	Přerušení cesty přenosu	43
3.6.1.	Dekontaminace	43
3.6.2.	Dezinfekce	44
	Fyzikální dezinfekce	45
	Fyzikálně-chemická dezinfekce	45
	Chemická dezinfekce	45
	Dvoustupňová dezinfekce	47
	Požadavky na dezinfekční prostředky	47
3.6.3.	Vyšší stupeň dezinfekce	49
3.7.	Sterilizace	50
	Předsterilizační příprava	50
	Fyzikální sterilizace	51
	Chemická sterilizace	52
3.7.1.	Kontrola sterilizace	52
3.7.2.	Obaly, transport a expirace sterilního materiálu	53
	Transport a skladování sterilního materiálu	54
3.7.3.	Centrální sterilizace	55
3.8.	Dezinsekce a deratizace	56
	Dezinsekce	56
	Deratizace	56
3.9.	Zvyšování odolnosti populace	56
3.9.1.	Očkování	57
3.9.2.	Séroprofylaxe a séroterapie	59
3.10.	Epidemiologické metody	60
3.11.	Bojové biologické prostředky	60
4.	SPECIÁLNÍ EPIDEMIOLOGIE	63
4.1.	Rozdělení infekčních onemocnění	63
4.2.	Vzdušné nákazy	63
4.2.1.	Chřipka	65
4.2.2.	Akutní respirační onemocnění	65
4.2.3.	Streptokokové infekce a spála	65
4.2.4.	Meningokokové infekce	66
4.2.5.	Tuberkulóza	67
4.2.6.	Záškrt	67
4.2.7.	Dávivý kašel	68
4.2.8.	Spalničky	68
4.2.9.	Zarděnky	68
4.2.10.	Příušnice	69
4.2.11.	Plané neštovice	69
4.2.12.	Pravé neštovice	69
4.3.	Alimentární nákazy	70
4.3.1.	Břišní tyfus a paratyfy	70
4.3.2.	Salmonelózy	71

4.3.3.	Kampylobakteri0za	71
4.3.4.	Bacilární 0plavice	72
4.3.5.	Am0bov 0plavice	72
4.3.6.	Cholera	72
4.3.7.	Ostatn prjmov onemocnění	73
4.3.8.	Virov zánět jater typu A	73
4.3.9.	Dtsk obma	74
4.3.10.	Alimentární intoxikace	74
4.4.	Nákazy prenšen členovci	75
4.4.1.	Klistv zánět mozku	75
4.4.2.	Lymesk choroba	76
4.4.3.	Malárie	76
4.4.4.	lut zimnice	77
4.4.5.	Epidemick skvmivka	77
4.4.6.	Mor	77
4.5.	Zoon0zy	78
4.5.1.	Tularémie	78
4.5.2.	Toxoplazm0za	78
4.5.3.	Vzteklina	79
4.5.4.	Omit0za	80
4.5.5.	Q-horeeka	80
4.5.6.	Ptai chrpka	80
4.5.7.	Listeri0za	81
4.6.	Infekce ke a sliznic	81
4.6.1.	Svrab	82
4.6.2.	Kandid0za	82
4.6.3.	Dermatomyk0zy	83
4.6.4.	Bakteriální kožní infekce	83
4.6.5.	Tetanus	84
4.6.6.	Plynat snětí	84
4.7.	Pohlavn choroby	85
4.7.1.	Kapavka	85
4.7.2.	Pjice	85
4.8.	Nemoci prenšen krví	86
4.8.1.	Virov zánět jater typu B	86
4.8.2.	Syndrom ziskane imunodeficiencie - AIDS	87
4.9.	Nozokomiální nákazy	88
4.9.1.	Základní podmnky šíren nozokomiálních nákaz	89
4.9.2.	Prevence a redukce nozokomiálních nákaz	92
4.9.3.	Výskyt nozokomiálních nákaz	94
5.	HYGIENA	95
5.1.	Státní zdravotn dozor	96
5.2.	ivotn prostředí	97
5.3.	Zdrav v 21. století	98
5.4.	Zevn faktory podmnjc zdrav	99
6.	HYGIENA OBECN A KOMUNÁLNÍ	101
6.1.	Ovzduší a jeho zneitovn	101
6.2.	Účinky ovzduší na zdrav	103
6.3.	Voda a zdrav	104
6.4.	Zásobování obyvatel pitnou vodou	105
6.5.	Zdravotn nebezpečí z vody	106
6.6.	Půda a zdrav	106
6.7.	Odpadov hospodárství	107
6.8.	Další faktory komunálního prostředí	108

7.	HYGIENA VÝŽIVY.....	111
7.1.	Skladebné součásti potravy.....	111
	Bílkoviny.....	111
	Tuky.....	112
	Sacharidy.....	113
	Minerální látky.....	114
	Vitaminy.....	116
7.2.	Výživa a primární prevence.....	118
7.3.	Stravovací služby.....	120
7.4.	Zdravotní rizika z potravy.....	121
8.	HYGIENA DĚTÍ A MLADISTVÝCH.....	123
8.1.	Prostředí zařízení pro děti a mladistvé.....	124
8.2.	Výchova ke zdraví a ozdravné programy.....	124
9.	HYGIENA PRÁCE.....	127
9.1.	Pracovní prostředí.....	127
	Fyzikální škodliviny.....	127
	Chemické škodliviny.....	128
	Biologické škodliviny.....	129
9.2.	Riziková práce.....	130
9.3.	Chemické škodliviny a biologické limity.....	131
9.4.	Nemoci z povolání.....	132
10.	HYGIENA ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ.....	135
	Ambulantní péče.....	135
	Ústavní péče.....	136
10.1.	Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení.....	137
10.2.	Příjem a ošetřování nemocných v ambulantní i ústavní péči.....	137
10.3.	Úklid a nakládání s odpadem ve zdravotnických zařízeních.....	138
10.4.	Manipulace se zdravotnickým prádlem.....	139
10.5.	Hygienické zabezpečení rukou ve zdravotní péči.....	140
10.6.	Nemocniční stravování.....	142
10.7.	Vybrané zdravotnické provozy.....	144
10.7.1.	Operační sál a pooperační oddělení.....	144
10.7.2.	Infekční oddělení.....	146
10.7.3.	Stomatologická ordinace a laboratoř.....	147
10.8.	Hygiena záření.....	148
10.8.1.	Radiodiagnostické oddělení.....	149
10.8.2.	Oddělení nukleární medicíny.....	150
10.9.	Prevence poškození zdraví zdravotnických pracovníků.....	150
	LITERATURA.....	153
	REJSTŘÍK.....	155